

บทที่ 7

การบริการอื่น ๆ

1. กล่าวทั่วไป

การบริการอื่น ๆ เป็นงานกึ่งหนึ่งของการส่งกำลังบำรุง ซึ่งเป็นการบริการแก่หน่วย และ/หรือกำลังพล นอกเหนือจากการบริการทางการแพทย์ การบริการอื่น ๆ จะประกอบไปด้วย การก่อสร้างและซ่อมแซมทั้งในที่ตั้งปกติ และในสนามการอสัณหาริมทรัพย์การสาธารณูปโภค การดับเพลิง การที่พัก การประปา การป้องกัน คสร. การทำลายล้างวัตถุระเบิด การพราง เป็นต้น

2. การก่อสร้างและซ่อมแซมในสนาม

เป็นความรับผิดชอบของหน่วยทหารช่างสนาม และหน่วยทหารช่างก่อสร้าง ทำการก่อสร้างและซ่อมแซมสิ่งปลูกสร้าง ต่าง ๆ ตลอดจนเส้นทางคมนาคม เฉพาะงานก่อสร้างเพื่อสนับสนุนหน่วยที่ออกไปปฏิบัติงานในสนามเท่านั้น การก่อสร้างซ่อมแซมสิ่งก่อสร้างเพื่อการช่วยเหลือในการพัฒนาชนบท จะกระทำตามนโยบายของหน่วยเหนือเท่านั้น หน่วยทหารช่างก่อสร้างอาจก่อสร้างสิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ ในยามปกติได้ก็ต่อเมื่อกองทัพบกสั่ง และเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลในยามสงคราม การก่อสร้างของหน่วยทหารช่างสนาม และหน่วยทหารช่างก่อสร้าง มักจะกระทำเพื่อประโยชน์ในการสนับสนุนการรบ และ กิจการช่วยรบ

3. การก่อสร้างและซ่อมแซมในที่ตั้งปกติ

เป็นความรับผิดชอบของกรมยุทธโยธาทหารบก การดำเนินการส่วนใหญ่แล้วเป็นการจ้าง โดยมีเจ้าหน้าที่ของกรมยุทธโยธาทหารบกเป็นผู้ควบคุมงาน อย่างไรก็ตาม หากหน่วยต่าง ๆ ของ ทบ.มีความประสงค์จะรับงานก่อสร้างในหน่วยไปดำเนินการเอง ก็ย่อมทำได้ โดยปฏิบัติตามคำสั่งและนโยบายการดำเนินการจ้างเหมาก่อสร้างของ ทบ. การก่อสร้าง และ ซ่อมแซมในยามสงครามคงดำเนินงานเช่นเดียวกับในยามปกติ การก่อสร้างใด ๆ ที่จะมอบให้ ยย.ทบ. หรือ กข. ดำเนินการ คงเป็นไปตามนโยบายของ บช.กบ.ทบ.

4. การอสัณหาริมทรัพย์

เป็นความรับผิดชอบของ ยย.ทบ. ซึ่งรับผิดชอบในการสำรวจ, ตรวจสอบ, ควบคุมทะเบียนประวัติที่ดิน อาคาร, สิ่งปลูกสร้าง และทางที่เป็นกรรมสิทธิ์ของ ทบ. และยังรับผิดชอบในการจัดหาอสัณหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการทหาร โดยมีกองที่ดิน เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ การจัดหาอสัณหาริมทรัพย์เพื่อใช้ในกิจการทหารยามสงคราม เป็นไปตามนโยบายของหน่วยเหนือ โดยมีนายทหารฝ่ายยุทธโยธาประจำ บช.กบ.ทบ. เป็นฝ่ายอำนวยความสะดวก

5. การสาธารณสุขโรค

เป็นความรับผิดชอบของ ยย.ทบ. ได้แก่ การไฟฟ้า, การประปา, การทำความเย็น, การระบายสิ่งโสโครก และการสุขาภิบาล เป็นต้น งานที่ดำเนินการ ได้แก่ การติดตั้ง การใช้งาน และซ่อมแซมสิ่งสาธารณูปโภคเฉพาะที่เป็นที่ตั้งประจำในพื้นที่เขตหลัง เช่น โรงพยาบาลทั่วไป บก.ทบ.สนามกองสาธารณสุขโรค ยย.ทบ. อาจจัดเจ้าหน้าที่เป็นชุดปฏิบัติงานประจำอยู่ ณ สถานที่ตั้งต่าง ๆ ตามความจำเป็น การติดตั้งและการซ่อมแซมขนาดใหญ่ มักจะเป็นการจ้างเหมาโดยอยู่ในความควบคุมของเจ้าหน้าที่ ยย.ทบ.

6. การดับเพลิง

เป็นความรับผิดชอบของ วศ.ทบ. ซึ่งจะดำเนินการในเรื่องการส่งกำลังสิ่งอุปกรณ์ดับเพลิง เว้นรถดับเพลิงและอุปกรณ์ประจำรถดับเพลิง การดับเพลิงและการป้องกันอัคคีภัยอยู่ในความรับผิดชอบของ ผบ.หน่วยทหารทุกระดับ

7. การที่พักร

เป็นความรับผิดชอบของ ยย.ทบ. ในการจัดหาที่พักสำหรับหน่วยทหาร ตลอดจนการก่อสร้างที่พักชั่วคราวสำหรับหน่วยทหารทั้งในยามปกติ และ ยามที่หน่วยออกปฏิบัติการในสนาม การจัดหาที่พักโดยการเกณฑ์ในยามสงคราม หรือในสถานการณ์ฉุกเฉิน ต้องแจ้งให้เจ้าหน้าที่ จทบ.หรือ มทบ. เจ้าของพื้นที่ดำเนินการให้ตามกฎหมาย

8. การประปา

เป็นความรับผิดชอบของ ยย.ทบ. ในการดำเนินการจัดหาและแจกจ่ายน้ำประปาให้แก่ที่ตั้งปกติของหน่วยทหาร ในยามสงคราม ยย.ทบ. อาจได้รับมอบให้ดำเนินงานประปาในสถานที่ตั้งประจำ เช่น โรงพยาบาลทั่วไป บก.ทบ. สนามในพื้นที่ส่วนหลัง ตามนโยบายของ บช.กบ.ทบ.

9. การป้องกัน คสร.

เป็นความรับผิดชอบของ วศ.ทบ. ในการดำเนินการสำรวจพื้นที่เป็นพิษ, การทำลายล้างพื้นที่เป็นพิษ, การตั้งสถานีทำลายล้างพิษกำลังพลเป็นบุคคล วศ.ทบ. จะจัดตั้งเจ้าหน้าที่ชุดพิเศษชุดวิทยาศาสตร์ ขึ้นปฏิบัติการสนับสนุนหน่วยกำลังรบในด้านการป้องกัน คสร. หรือแบ่งมอบให้เป็นหน้าที่ของ ร้อย วศ. สนับสนุนโดยตรง ชุด วศ. หรือ ร้อย วศ. นี้ จะขึ้นอยู่กับหน่วยทหารระดับกองพลขึ้นไป แต่ วศ.ทบ. เป็นผู้ควบคุมทางเทคนิคอย่างใกล้ชิดตลอดเวลา

10. การทำลายล้างวัตถุระเบิด

เป็นความรับผิดชอบของ สฟ.ทบ. ในยามปกติชุดทำลายล้างวัตถุระเบิดในกองทัพบก หรือที่ประจำอยู่ที่ส่วนกลางเป็นหน่วยปฏิบัติการตามคำสั่ง ในยามสงครามชุดทำลายล้างวัตถุระเบิดจะประจำอยู่กับ บช.กบ.ทบ. มีหน้าที่ปฏิบัติการในพื้นที่ส่วนหลัง ในบางกรณี กองโรงงานวัตถุระเบิด อาจจัดเจ้าหน้าที่ที่สันักตงานไปปฏิบัติงานเฉพาะก็ได้

11. การพร่าง

เป็นความรับผิดชอบของ กช. ในการส่งกำลังวัสดุพร่าง และช่วยเหลือแนะนำหน่วยต่าง ๆ เกี่ยวกับเทคนิคการพร่าง ผู้บังคับหน่วยทหารทุกระดับ รับผิดชอบในการพร่างหน่วยของตน การพร่างโดยอาศัยลักษณะภูมิประเทศให้เป็นประโยชน์ในการพร่างมากที่สุดย่อมดีกว่าการพร่างด้วยวัสดุพร่าง

ศัพท์ทางการส่งกำลังบำรุงที่ควรทราบ

(1) **สิ่งอุปกรณ์** (Supplies) หมายถึง สิ่งของที่จำเป็นทั้งหมดสำหรับหน่วยทหาร รวมทั้งที่มีไว้เพื่อการดำรงอยู่ และการปฏิบัติของหน่วยทหารด้วย เช่น อาหาร เครื่องแต่งกาย เชื้อเพลิง สัตว์ ยานพาหนะ อาวุธ กระสุน วัสดุระเบิด เครื่องจักรกล ตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ เป็นต้น

(2) **ยุทธภัณฑ์** (Materiel) หมายถึง สิ่งอุปกรณ์ทั้งหมดอันจำเป็นเพื่อปฏิบัติการ เพื่อดำรงและสนับสนุนการปฏิบัติการรบของหน่วยทหาร (รวมถึง เรือรบ รถถัง อาวุธอัตตาจร อากาศยาน ฯลฯ และอะไหล่ที่เกี่ยวข้อง ชิ้นส่วนอะไหล่ ชิ้นส่วนซ่อมและอุปกรณ์สนับสนุน แต่ไม่รวมถึงอสังหาริมทรัพย์ สถานที่ตั้ง และสาธารณูปโภค)

(3) **ยุทธโปกรณ์** (Equipment) หมายถึง สิ่งอุปกรณ์ทั้งหมดที่ต้องการจัดให้บุคคลหรือหน่วยทหาร ได้แก่ อาวุธ ยานพาหนะ เครื่องแต่งกาย เครื่องมือ ฯลฯ

(4) **วัสดุ** (Material) หมายถึง ชิ้นส่วนหรือสิ่งของต่าง ๆ ซึ่งได้ถูกประกอบขึ้น หรือทำขึ้น

(5) **สายการบังคับบัญชา** คือ ความเกี่ยวพันในทางบังคับบัญชาตามลำดับ เช่น กองพัน ---- - กรม ---- กองพล ---- กองทัพภาค ---- กองทัพบก

(6) **สายการส่งกำลัง** คือ ความเกี่ยวพันในทางส่งกำลังของหน่วยลำดับ เช่น หน่วยใช้----- หน่วยสนับสนุนโดยตรง ---- หน่วยสนับสนุนส่วนรวม ---- กรมฝ่ายยุทธ บริการ ---- ทบ.

(7) **ตำบลส่งกำลัง** (ตส.) คือ ที่ตั้งและการปฏิบัติงานทางการส่งกำลังของเจ้าหน้าที่ระดับกองทัพบกขึ้นไป เพื่อสะสม, เก็บรักษา และแจกจ่าย สป.

(8) **ตำบลจ่าย** (ตจ.) คือ ที่ตั้งและการปฏิบัติงานทางการส่งกำลังของเจ้าหน้าที่ระดับกองพลลงมา เพื่อการรับ/จ่าย สป.

(9) **สำนักงานกระสุนกองพล** (สทน.) คือ ที่ตั้งและการปฏิบัติงานของนายทหารกระสุนของกองพล เพื่อควบคุมและประสานงานการใช้ สป.5 ในกองพล

(10) **อัตราการจัดและยุทธโปกรณ์** (อจย.) คือ เอกสารที่ ทบ. กำหนดขึ้น และแจกจ่ายแก่หน่วยระดับต่าง ๆ แบ่งเป็น 4 ตอน

ตอนที่ 1 - ภารกิจและขีดความสามารถ

ตอนที่ 2 - ผังการจัด

ตอนที่ 3 - อัตรากำลังพล

ตอนที่ 4 - อัตรายุทธโปกรณ์

(11) **อัตราสิ่งอุปกรณ (อสอ.)** คือ เอกสารที่ ทบ. กำหนดขึ้น และแจกจ่ายแก่หน่วยระดับต่าง ๆ ซึ่งเป็น สป. ที่ ทบ. จัดหาโดยเงินงบประมาณของ ทบ.

(12) **อัตราอาคาร (ออค.)** คือ เอกสารที่ ทบ. กำหนดขึ้น และแจกจ่ายแก่หน่วยระดับต่าง ๆ เช่น อัตราอาคารของหน่วยทหารใน ทบ. และ สป. ประจำอาคารนั้น ๆ

(13) **อัตราเฉพาะกิจ (อจก.)** คือ เอกสารที่ ทบ. กำหนดขึ้น เพื่อการจัดหน่วยเป็นการชั่วคราว และไม่มีอัตราการจัดที่เหมาะสมแน่นอน

(14) **อัตราพิภัก** คือ ปริมาณ สป. ที่ ทบ. อนุมัติให้หน่วยมีไว้ในครอบครองเพื่อการปฏิบัติงานได้ทันที

(15) **วันส่งกำลัง** หมายถึง ปริมาณ สป. ที่ประมาณว่าจะต้องใช้สิ้นเปลืองใน 1 วัน โดยอาศัยสถานการณ์การปฏิบัติ และกำลังรบเป็นมูลฐาน

(16) **สิ่งอุปกรณที่ต้องควบคุม** คือ สป. ที่จัดหาได้ยาก มีราคาสูง และต้องใช้เวลาในการผลิตนาน ซึ่งหน่วยเหนือประกาศให้ควบคุมระบบการส่งกำลัง

(17) **ระดับส่งกำลัง** คือ ปริมาณ สป. ที่ได้รับอนุมัติให้สะสมไว้ ณ ที่ตั้งส่งกำลังต่าง ๆ เพื่อให้การส่งกำลังเป็นไปอย่างสมบูรณ์และต่อเนื่อง

(18) **ระดับปลอดภัย** คือ ปริมาณ สป. ที่คิดเพิ่มจากระดับ สป. เกณฑ์ปฏิบัติการเพื่อให้การปฏิบัติการเป็นไปโดยต่อเนื่องในกรณีที่มีเหตุขัดข้องในการเบิกเพิ่มเติม หรือ เกิดความไม่ราบรื่น, ชงก, ขาดตอนในการส่งกำลัง โดยมีได้คาดหมายเอาไว้

(19) **ระดับปฏิบัติการ** คือ ปริมาณ สป. ที่กำหนดขึ้นเพื่อให้การส่งกำลังเป็นไปโดยต่อเนื่องทุกขณะในห้วงเวลาเบิก หรือห้วงเวลารับ สป. ที่ส่งมาเพิ่มเติม

(20) **เวลาในการเบิกและจัดส่ง** คือ จำนวนวัน นับตั้งแต่เวลาที่หน่วยเบิกส่งไปเบิกจนถึงวันที่ได้รับ สป. ตามใบเบิกนั้น

(21) **จุดเบิก (จุดเพิ่มเติม)** คือ จุดซึ่งเริ่มต้นทำการเบิกสิ่งอุปกรณเพิ่มเติมเพื่อรักษาระดับสะสมเอาไว้

(22) **เกณฑ์สะสม** คือ ปริมาณของยุทธภัณฑ์ที่มากที่สุดที่ได้รับอนุมัติให้มีไว้คงคลัง เพื่อให้การปฏิบัติการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

(23) **เกณฑ์เบิก** คือ ปริมาณของยุทธภัณฑ์ที่มากที่สุดที่ได้รับอนุมัติให้มีเพื่อสนับสนุน การปฏิบัติการให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

(24) **หน่วยใช้** คือ หน่วยหรือผู้ใช้ที่ได้รับผลประโยชน์จาก สป. นั้น ๆ

(25) **หน่วยจ่าย** คือ หน่วยซึ่งทำการแจกจ่าย สป. ให้แก่หน่วยใช้หรือผู้ใช้

(26) **หน่วยสนับสนุนโดยตรง** คือ หน่วยสนับสนุนที่มีหน้าที่สนับสนุนโดยตรงให้แก่หน่วยใช้

(27) **หน่วยสนับสนุนทั่วไป หรือสนับสนุนส่วนรวม** คือ หน่วยสนับสนุนที่มีหน้าที่สนับสนุนหน่วยสนับสนุนโดยตรง หรือหน่วยอื่น ๆ ตามคำสั่ง

(28) รอบเสปียง คือ เสปียงที่ใช้บริโภคในรอบ 1 วัน อาจเริ่มต้นในมือใดก็ได้

(29) ย่านเสปียง คือ กำหนดการเบิกเสปียงเพื่อนำมาใช้บริโภค นับตั้งแต่วันเบิกถึงวันรับมาใช้บริโภค

(30) ตำบลจ่ายสิ่งอุปกรณ์ประเภท 1 (ตจ.สป.1) คือ ที่ตั้งและปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งกำลัง สป.1

(31) ตำบลจ่ายสิ่งอุปกรณ์ประเภท 3 (ตจ.สป.3) คือ ที่ตั้งและปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งกำลัง สป.3

(32) ตำบลส่งกระสุนทั่วไป คือ ที่ตั้งและปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งกำลังกระสุนทุกชนิด

(33) ตำบลส่งกำลังหรือตำบลจ่ายสิ่งอุปกรณ์ประเภท 2 และ 4 (ของสายยุทธบริการต่าง ๆ) คือ ที่ตั้งและปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ส่งกำลัง สป.2 และ 4 ของสายยุทธบริการที่รับผิดชอบใน สป.นั้น

(34) เส้นทางส่งกำลัง (สลก.) คือ เส้นทางหลักที่กองพลกำหนดใช้ส่งกำลังให้กับหน่วยรอง

(35) ตำบลควบคุมการจราจร คือ ตำบลควบคุมการจราจรทางพื้นดิน โดยการตั้งเป็นจุดตรวจขึ้น ณ บริเวณที่คับขันต่าง ๆ และโดยธรรมชาติกองพลเป็นผู้กำหนด

(36) บก.จราจร คือ ที่ตั้งและปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ควบคุมการจราจรของกองพล

(37) ที่ปฐมพยาบาลกองร้อย คือ ที่ตั้งและปฏิบัติงานของนายสิบพยาบาลกองร้อย

(38) ที่พยาบาลกองพัน คือ ที่ตั้งและปฏิบัติงานของหมวดเสนารักษ์กองพัน เพื่อทำการส่งกลับและรักษาพยาบาลให้แก่หน่วยในอัตราหรือหน่วยสมทบ

(39) ที่พยาบาลหน้าของกองพล คือ ที่ตั้งและปฏิบัติงานของกองร้อยเสนารักษ์ของกองพันเสนารักษ์กองพล เพื่อทำการส่งกลับและรักษาพยาบาลสนับสนุน กรม ร.

(40) ที่พยาบาลกองพล คือ ที่ตั้งและปฏิบัติงานของกองร้อยสนับสนุนของกองพันเสนารักษ์กองพล เพื่อทำการส่งกลับและรักษาพยาบาลสนับสนุนหน่วยในพื้นที่ส่วนหลังของกองพล

(41) หมวดเสนารักษ์ กรม ร. คือ ที่ตั้งและปฏิบัติงานของ มว.สร.กรม ร.

(42) ตำบลรวบรวมสิ่งอุปกรณ์เพื่อการส่งกลับ คือ ตำบลที่กำหนดขึ้นเพื่อทำการรวบรวม สป. ขาดุดใช้การไม่ได้ และรอการส่งกลับไปข้างหลัง (พัน. ชบร. ดำเนินการ) ตำบลรวบรวม สป. เพื่อการจำหน่าย (พันส่งกำลังและบริการดำเนินการ)

(43) หน่วยซ่อมบำรุงและตำบลซ่อมบำรุง (ชบร.) คือ ที่ตั้งและปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุงและส่งกำลังขึ้นส่วนซ่อม

(44) ตำบลทำน้ำของกองพล คือ ที่ตั้งและปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ พัน.ช.พล.ร. เพื่อบริการน้ำประปาสนาม

(45) ตำบลอาบน้ำ คือ ที่ตั้งสถานบริการอาบน้ำของ กอง พธ.พล.ร.

(46) ขบวนสัมภาระของหน่วย (สภ.) คือ ขบวนสัมภาระของหน่วยระดับต่าง ๆ

(47) **พื้นที่ขบวนสัมภาระ (พท.สภ.)** คือ บริเวณพื้นที่ตั้งและปฏิบัติงานของขบวนสัมภาระของหน่วยระดับต่าง ๆ

(48) **ขบวนสัมภาระ (สภ.รบ.)** คือ ขบวนสัมภาระส่วนหนึ่งที่แยกออกไปจากขบวนสัมภาระส่วนใหญ่ของหน่วย

(49) **ขบวนสัมภาระพัก (สภ.พัก)** คือ ขบวนสัมภาระส่วนใหญ่ที่เตรียมการสนับสนุนให้แก่ขบวนสัมภาระรบ

(50) **ยอดคงคลัง** คือ จำนวน สป.ที่ใช้ราชการได้ที่มีอยู่ในความครอบครองของหน่วย ตามบัญชีคุมในขณะนั้น

(51) **ค้างรับ** คือ จำนวน สป.ซึ่งหน่วยได้เบิกไปแล้ว แต่ยังไม่ได้รับ

(52) **ค้างจ่าย** คือ จำนวน สป.ซึ่งคลังแจกจ่ายไม่สามารถจ่ายให้หน่วยเบิกตามทีขอเบิกมาแล้วได้

(53) **การควบคุมสิ่งอุปกรณ์** หมายถึง การควบคุมทางบัญชี และการควบคุมการส่งกำลัง

(54) **การควบคุมทางบัญชี** หมายถึง วิธีดำเนินการในการควบคุม สป.ที่เกี่ยวกับการควบคุมการแจกจ่าย และการแจกจ่ายเพิ่มเติม,การรวบรวม,บันทึก,รายงาน และ จัดทำมาตรฐานถาวรต่าง ๆ การสำรวจตามระยะเวลา, วิธีการรายงานสภาพ สป., การควบคุมการจ่าย, การกำหนด และวางนโยบายเกี่ยวกับระดับ สป. ที่แน่นอน และการดำเนินการเพื่อการประหยัดโดยต่อเนื่องทุกขั้นตอนในสายงานส่งกำลัง และสายการบังคับบัญชา โดยนับตั้งแต่ สป. ได้เริ่มเข้าสู่ระบบการส่งกำลังและต่อเนื่อง ไปจนกระทั่งหน่วยได้ใช้หมดสิ้นไป และได้รับอนุมัติให้จำหน่ายจากบัญชีคุมของ ทบ. แล้ว

(55) **การควบคุมการส่งกำลัง** หมายถึง วิธีดำเนินการในการควบคุมการส่งกำลังที่เกี่ยวกับระบบการรายงาน, การคิดคำนวณ, การประเมินค่าในการรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้นของแต่ละรายการ สป. และการดำเนินการเพื่อให้ สป. ตามความต้องการทั้งสิ้นได้ส่วนสัมพันธ์กับทรัพยากรที่มีอยู่ อันจะเป็นผลในทางการประมาณงบประมาณ การจัดหา และการจำหน่าย หรือการอนุมัติการแจกจ่าย สป.

(56) **สิ่งอุปกรณ์ครบชุด** หมายถึง สิ่งอุปกรณ์ที่เกิดจากการรวมเข้าด้วยกันขององค์ ประกอบ, ส่วนประกอบและชิ้นส่วนต่างๆ ซึ่งพร้อมที่จะใช้ได้ตามความมุ่งหมายในการใช้ สป.ครบชุดนั้น ๆ เช่น รถถัง, เครื่องบิน เป็นต้น

(57) **องค์ประกอบ** หมายถึง สิ่งประกอบที่เกิดจากการรวมเข้าด้วยกันของส่วนประกอบและชิ้นส่วนต่าง ๆ ซึ่งสามารถปฏิบัติงานได้ในตัวเอง แต่อาจต้องอาศัยการควบคุมจากภายนอก หรืออาศัยการขับเคลื่อนจากแหล่งอื่นประกอบด้วย เช่น เครื่องยนต์ และเครื่องกำเนิดไฟฟ้า เป็นต้น

(58) **ส่วนประกอบ** หมายถึง สิ่งอุปกรณ์ซึ่งประกอบด้วยชิ้นส่วนต่าง ๆ ที่เชื่อมต่อหรือสัมพันธ์กันตั้งแต่ 2 ชิ้นขึ้นไป และสามารถถอดแยกออกจากกันได้

(59) **ชิ้นส่วน** หมายถึง สิ่งอุปกรณ์ที่ไม่สามารถถอดแยกออกจากกันได้หรือเป็นสิ่งอุปกรณ์ที่ได้ออกแบบไว้ให้ถอดแยกจากกันไม่ได้